

Artikel 3 vir lidmate oor die 2020-vertaling

Breedvoeriger teksbegroning om te bewys dat dit in Psalm 110 nét oor Christus en Hom alleen gaan

Dr AH Bogaards

Oktober 2020

Inhoud

1. Direk en indirek Messiaanse Psalms.....	3
2. Ook met Psalm 110 moet ons na die Skrywer Self en na sy Leerskool toe gaan	3
3. Wat die Here Jesus Self in Psalm 110 en nog ander Skrifgedeeltes sê.....	3
4. Wat die Here Jesus Self sê oor Dawid se seuns se sogenaamde priesterskap	4
5. Wat die Here Jesus Self in Matteus 22:41-46 oor Psalm 110 sê (vgl. ook Mark.12:35-37 en Luk.20:41-44)	5
6. Wat die Here Jesus Self in Handeling 2:32-36 sê	7
7. Wat die Here Jesus Self in Hebreërs oor hoëpriesterskap volgens die orde van Melgisedek sê	7
8. Wat die Here Jesus Self in Hebreërs 1 sê oor Psalm 110:1 en die Godheid van Christus.....	8
9. Luister na en buig onder die gesag van die Skrif.....	8
10. "My Here" met 'n hoofletter is die kanonieke, gesagvolle verklaring en vertaling.....	9
11. Die h�le boek van die Psalms verkondig Christus.....	9
12. Die Direkte Vertaling en die kleinletter-hoofletter-argument	9

1. Direk en indirek Messiaanse Psalms

In die teologie word daar onderskei tussen verskillende soort Psalms: lofpsalms, wraakpsalms, klaagliedere, ensomeer.

Dan is daar ook teoloë wat sekere Psalms as Messiaans (oor Christus) beskryf. Hierdie Psalms word weer verdeel in direk en indirek Messiaanse Psalms:

- Met **indirek Messiaans** word bedoel dat die Psalm eerstens na Dawid of een van die ander konings verwys en dat hulle in hulle doen en late en in wat met hulle gebeur, iets van Christus afbeeld. Hulle was tipes van Christus.
- Die **direk Messiaanse** Psalms is daardie Psalms wat uitsluitlik oor Christus gaan.

Volgens ander geleerdes is daar géén direk Messiaanse Psalm nie. Hulle beweer dat al hierdie Messiaanse Psalms of glad nie Messiaans is nie of dat dit net indirek Messiaans is.

So word Psalm 110 deur laasgenoemde geleerde geklassifiseer as 'n indirek Messiaanse Psalm. Vir hierdie geleerdes gaan dit in Psalm 110 oor iemand uit die koningshuis van Dawid, byvoorbeeld Salomo. Ander gaan so ver om te sê dat Psalm 110 glad nie oor Christus gegaan het nie, maar dat die skrywers van die Nuwe Testament dit eeue later op Christus betrek het.

Daarom word die woorde “my Here” van Psalm 110:1 deur hierdie teoloë met 'n kleinletter, “my heer”, vertaal.

2. Ook met Psalm 110 moet ons na die Skrywer Self en na sy Leerskool toe gaan

Ek wil weer die volgende beginsels beklemtoon

1. Ons is van nature onbekwaam is om die Skrif uit te lê, tensy ons wedergebore word.
2. Skrifuitleg is 'n saak van Christus en sy Gees en Woord.
3. Daarom moet ons na ons Leermeester, Christus toe gaan. Skrif-met-Skrif-verklaring (dit sluit Ou en Nuwe Testament in) is van deurslaggewende belang. Hy alleen kan ons deur sy Gees en Woord in die waarheid lei.

Dit geld ook van Psalm 110:

Ook met Psalm 110 moet ons na die Skrywer Self en na sy Leerskool toe gaan.

Dit wil ek in die volgende punte doen. Die Woord moet aan die Woord kom.”

3. Wat die Here Jesus Self in Psalm 110 en nog ander Skrifgedeeltes sê

In sy kommentaar op Psalm 110 skryf Calvyn: ons vind die sekerheid dat hierdie Psalm op Christus alleen slaan eerstens in die woorde van Jesus self (Mt.22:41-46).

Dan maak Calvyn hierdie belangrike opmerking: **ook die Psalm self roep dit luid uit dat daar geen ander verklaring moontlik is nie.**

Daarmee bedoel Calvyn: ook as 'n mens net die Psalm alleen goed lees, kan jy by geen ander verklaring uitkom as dat met **my Here** Christus bedoel word en dat Psalm 110 net op Hom slaan.¹

Dit het alles met goeie taalkunde te make: om 'n woord binne sy verband te verklaar. Dit geld ook van die **my Here** van vers 1. Die res van die Psalm, die konteks, moet lig werp op hierdie woorde. Die Skrif moet die Skrif verklaar en dan sien ons: In Psalm 110 sê Jesus Christus deur sy Gees bepaalde dinge van **my Here**, wat dit onmoontlik maak om **my Here** op 'n mens te laat slaan.

- **Eerstens** word in die Psalm deur die HERE tot **my Here** gesê: **Sit aan my regterhand** (v.1).

Om aan die regterhand van God te sit – dit word nóóit in die Ou Testament van enige aardse koning gesê nie.

Ook die Nuwe Testament bevestig dat hierdie woorde nie op 'n aardse koning slaan nie, want op Pinksterdag verklaar Petrus: **Want Dawid het nie in die hemele opgevaar nie, maar hy self sê: Die Here het gespreek tot my Here: Sit aan my regterhand** (Hand.2:34). Op talle ander plekke in die Nuwe Testament word Jesus Christus se **Godheid** bewys juis op grond van hierdie woorde van Ps 110:1, byvoorbeeld in Hebreërs 1:3,13.

Die woorde **sit aan my regterhand** pas dus nie op 'n mens nie en dit leer ons om die my Here so te verstaan dat dit wys op Jesus Christus alleen.

- **Tweedens** word in die Psalm deur die HERE met eedswering van **my Here** gesê: **U is priester vir ewig volgens die orde van Melgisedek** (v.4).

Ook dit word nooit van enige aardse koning uit die huis van Dawid gesê nie. Die Dawidiese konings was nie priester én koning nie en nog minder priester vir ewig volgens die orde van Melgisedek. Die voorbeeld van koning Ussia (2 Kron.26:16-21) sê eintlik al genoeg: Ussia is met die oordeel van die HERE getref, omdat hy priester wou speel.

4. Wat die Here Jesus Self sê oor Dawid se seuns se sogenaamde priesterskap

Voorstanders van die indirekte verklaring gryp na die strooihalm dat Dawid se seuns ook priesters was. So beweer hulle.

Hulle wys op 2 Samuel 8:18, waar ons lees ons: En Benája, die seun van Jójada, was oor die Kreti en die Pleti, en **die seuns van Dawid was priesters**.

Om die betekenis van hierdie teks en spesifiek die woord "priesters" goed te begryp, sal ons na die Skrif moet gaan luister. Skrif-met-Skrif-vergelyking gee die antwoord. Skrif-met-Skrif-vergelyking beteken doodeenvoudig: luister na wat Christus ook in ander Skrifgedeeltes in Ou en Nuwe Testament. Anders gesê: die Heilige Skrif is sy eie Verklaarder. Nog anders gesê: Christus Self lê sy eie Woorde uit.

Twee Skrifgedeeltes is van belang:

¹ Ook hier wil ek herinner aan die artikel van dr VE d'Assonville oor Calvyn se interpretasie van Psalm 110:1, omdat dit so 'n deeglike en diepgaande artikel is. (sien voetnoot 1)

1. In 1 Kronieke 18:17 lees ons: En Benájá, die seun van Jójada, was oor die Kreti en die Pleti, **en die oudste seuns van Dawid was in diens van die koning**. Uit hierdie parallelle teks word dit vir ons duidelik wat 2 Samuel 8 met priesters bedoel: Die seuns van Dawid was nie priesters in die sin van Levitiese priesters wat offers gebring het nie, maar hulle hulle was priesters in dié sin dat hulle die koning in sy paleis gedien het (letterlik: **eerstes/hoofde/vernaamstes m.b.t. die hand van die koning**).
2. In die lig van die Nuwe Testament is dit nog duideliker dat die seuns van Dawid nie priesters kon gewees het nie, want hulle was uit die geslagslyn van Juda en uit hierdie stam sê Hebreërs 7:13 dat niemand die altaar bedien het nie ook nie die seuns van Dawid, wat uit die stam van Juda was nie.

Dit is verder interessant dat die Siriese vertaling van Psalm 110 (die Peshitta) en die Septuagint (die Griekse vertaling van die Psalm) die woord **priesters** in 2 Samuel 8:18 vertaal met **prinse**. Verder vertaal die Jode die woord in hulle Targum (die Aramese parafrase van die Hebreeuse Ou Testament) met **hoofde**.

Hiermee is ook die sogenaamde Salomo-hipotese – die bewering dat Psalm 110 eerstens oor hom gaan – weerlê.

5. Wat die Here Jesus Self in Matteus 22:41-46 oor Psalm 110 sê (vgl. ook Mark.12:35-37 en Luk.20:41-44)

Dit ly geen twyfel nie: volgens **Jesus self** gaan dit in Psalm 110 oor Homself. Jesus self lê Psalm 110 in Matteus 22:41-46 Messiaans uit.

Hierby moet nadruk daarop gelê word dat Jesus nie die Psalm toe eers op Hom toegepas het nie. Intendeel, Dawid reeds noem Hom in die Gees Here. Jesus sê self dat nie maar net 'n mens, Dawid, in Psalm 110 aan die woord is nie, maar **die Heilige Gees**. Geïnspireer deur die Heilige Gees - "in die Gees" - spreek Dawid nie van 'n koning nie, maar van dié Koning wat ook sy Here (adonai) is.

Hier is geen sprake daarvan dat sekere gedagtes in die Nuwe Testament teruggelees word in die Ou Testament (Ps.110) of dat daar 'n Messiaanse uitleg bygeplak of aangeplak word nie, maar Jesus sê self wat die Heilige Gees self - die Skrywer van Ps.110 – dáár, in Ps.110 alreeds, bedoel het en van wie Hy - en geen mens nie - gespreek het toe Hy hierdie Psalm geskryf het en wat 'n gelowige daarom - op gesag van Christus en sy Gees - vandag dáár mag lees.

Elke verklaarder wat beweer dat die Messiaanse verklaring van die Psalm 110 'n latere interpretasie van die eerste Christene of van Christus is, 'n latere aanhegting, **gaan in teen wat Jesus self en sy Heilige Gees getuig**.

In sy kommentaar (1897:256-7) op vers 43 sê **Calvyn**: Christus sê reeds in hierdie vers dat hierdie Psalm nie met die oog op die persoon van Dawid opgestel is nie. Intendeel, dit is deur die Gees van die profesie ingegee as 'n beskrywing van die toekomstige ryk van Christus, want ook uit die verband van die Psalm kan maklik bewys word, dat dit wat daar gesê word, ewemin op Dawid as op enige ander aardse koning van toepassing is. Immers, Dawid voer in hierdie Psalm 'n Koning in, beklee met 'n nuwe priesterskap, wat die **afskaffing** van al die ou skadu's van die Wet noodsaaklik maak.

Calvyn kom hier, soos in sy kommentaar op Psalm 110, weereens by die punt dat die nuwe priesterskap die **afskaffing** van die priesterskap volgens die orde van Aäron meebring en dat

Dawid of Salomo daarom nie bedoel kan wees in Ps.110 nie. Immers, die priesterskap volgens die orde van Aäron het bly voortbestaan tot en met die Nuwe Testament. Dit is nie opgehef met Salomo nie. Dit is eers met die koms en werk van Christus, die Hoëpriester volgens die orde van Melgisedek, afgeskaf. Hierdie gedagte sal ook weer aandag kry in die volgende punt.

Maar dit is noodsaaklik om ook dieper op die woorde *my Here* in te gaan:

In sy konfrontasie met die Jode in Matteus 22:42-44 gaan dit vir Jesus om die vraag: Wie is die Messias? (22:42). Hy het sy menslike kant: Hy kom uit die geslag van Dawid en is daarom ook **die seun van Dawid** (22:42). Maar dan kom Jesus met die Skrif, met 'n aanhaling uit Ps.110, na sy teenstanders met 'n unieke retoriese vraag wat sy teëstanders (bekwame kenners van die Ou Testament) so goed verstaan het dat Hy hulle daarmee vergoed die mond gesnoer het (vs. 46): **Hoe kan Dawid dan in die Gees sy eie Seun sy Here noem?** (22:43,44) Floor (1981:67-68) skryf in sy kommentaar op hierdie woorde: "Die Messias het dus ook sy **Goddelike kant!** Hy is ook Here." En dan vervolg Floor: "**Dawid het dit** in die geloof, deur die werking van die Heilige Gees, **reeds gesien en bely en besing.**" Hendriksen (1976:812) skryf ook: Die HERE belowe in Psalm 110 aan die Middelaar sodanige uitnemendheid, mag, gesag en majesteit dat dit net van toepassing kan wees op Hom wat ten opsigte van sy persoon van alle ewigheid af God is en bly (Ef.1:20-23; Fil.2:5-11; Heb.2:9; Op.5:1-10 en 12:5). Jesus sien in die woorde "my Here" meer as dat daarmee slegs gesê sou word dat die komende Messias Seun van Dawid (d.w.s. koning) sou wees. Hy sou **óók Seun van God** en **daarom Dawid se Here** wees.

En wat meer is, ook die Jode het Jesus se uitleg van *my Here* so verstaan dat Hy daarmee gesê het dat Hy die Seun van God is. Die Jode het Jesus se woorde so begryp, want wanneer Jesus voor die Joodse Raad verskyn, kom Kajafas daarop terug deur vir Jesus te vra: "Ek besweer U by die lewende God dat U vir ons sê of U die Christus, die Seun van God, is?" (Mt.26:63). Met 'n eed moet Jesus sy eksegeese (uitleg) van die "my Here" van Ps.110 bevestig. En - Hy doen dit: "U het dit gesê" (Mt.26:63).

Wat Jesus dan verder sê, is eweneens van die grootste belang: "Maar Ek sê vir u almal: Van nou af sal u die Seun van die mens sien sit aan die regterhand van die krag van God en kom op die wolke van die hemel" (Mt.26:64). Weer haal Jesus Ps.110:1 aan en dan sê Hy met die woorde van vers 64: Wanneer Hy Ps.110 vervul deur aan die regterhand van God te gaan sit, sal dit metterdaad (met die daad) bewys word: Hy, die Seun van die mens, is ook die Seun van God, die "my Here" van Ps.110. Dan sal **gesien** word dat sy uitleg van Ps.110 juis is.

Samevattend:

- Jesus **verklaar** Ps.110 (Mt.22:42-44),
- Hy **beëdig** sy verklaring van Ps.110 (Mt.26:63-64a) en
- Hy **bewys** die korrektheid van sy verklaring van Ps.110 daadwerklik (Mt.26:64b).

Ons het hier dus 'n verklaring, 'n beëdigde verklaring en 'n bewese verklaring **van Jesus self, die Spreker en Skrywer van Ps.110, met betrekking tot die woorde "my Here"**.

In die lig van al hierdie woorde van Jesus, sy verklaring van Ps.110:1, moet die vraag gevra word: Hoe kan die 2020-vertaling *my Here* in Ps.110:1 omdig met die woorde "my heer"?

6. Wat die Here Jesus Self in Handeling 2:32-36 sê

In hierdie gedeelte is die verhoogde Christus – aan die regterhand van God! – aan die Woord deur sy apostel, sy gevolmagtigde gesant, Petrus.

Petrus sê baie duidelik en onder inspirasie van die Heilige Gees: Die woorde "sit aan my regterhand" van Ps.110:1 kan nie van toepassing wees op Dawid nie, *want Dawid het nie in die hemele opgevaar nie, maar hy self sê: Die Here het gespreek tot my Here: Sit aan my regterhand* (v.34). Dit sien nie op Dawid nie, maar op Jesus, wat deur God Here en Christus gemaak is, deurdat hy deur die regterhand van God verhoog is. Met die *want nie (ou gar)* ontken die Heilige Gees by monde van Petrus dat die woorde op Dawid van toepassing is en lui hy ook die rede in waarom dit nie kan nie. Die teendeel (*maar – de*) is waar: hy *self (autos) (eerste begryper)*, Dawid self, sê iets anders. Met die *self* word benadruk: óók Dawid self, Dawid in eie persoon, sê in die Woorde van Ps.110:1 dat nie hy aan die regterhand van God gaan sit het nie, dat dit nie op hom van toepassing is nie, maar dat dit van toepassing is op "my Here", die Messias.

Calvyn se verklaring van vers 34 sê alles: Petrus bewys met hierdie getuienis van Dawid (*Sit aan my regterhand*), dat dit reeds lank tevore so deur God bepaal is, dat Hy die Christus tot die hoogste eer sou verhef. Want hierdie wyse van spreke (*Sit aan my regterhand*) wil sê: om die heerskappy oor alle dinge te hê. Dawid sê dat dit deur God besluit is dat Hy as Koning aan sy regterhand sou sit en *dít* kan nie van Dawid gesê word nie, aangesien Dawid nooit tot so 'n eer verhoog is nie. Dawid sê dit dus van die Messias. Petrus wil met hierdie woorde (*want Dawid het nie in die hemele opgevaar nie*) dus sê dat die profesie van die sit aan die regterhand van God nie in Dawid vervul is nie en daarom moet 'n mens die waarmaking daarvan êrens elders gaan soek. Hierdie vervulling en waarmaking kan *nêrens anders as* in Christus gesoek word nie.

7. Wat die Here Jesus Self in Hebreërs oor hoëpriesterskap volgens die orde van Melgisedek sê

Volgens die verkondiging van die Hebreër-brief kon Salomo onmoontlik nie priester volgens die orde van Melgisedek wees nie.

Immers, Hebreërs 7:18 leer: Die priesterskap volgens die orde van Melgisedek bring die **afskaffing**, die opheffing van die priesterskap volgens die orde van Aäron mee. Dit het egter nie gebeur in die tyd van Salomo nie, maar eers met die voltooiing van die werk van ons enigste Hoëpriester, Jesus Christus, is die Ou Testamentiese priesterdiens afgeskaf.

Waarom bring die priesterskap volgens die orde van Melgisedek die afskaffing van die priesterskap volgens die orde van Aäron mee? Hebreërs laat ons dit sien: Die Aäronitiese priesterskap was swak en nutteloos, want hulle het **slegs diere-offers** gebring, wat onmoontlik nie die sonde kan wegneem nie (Heb.10:4). Die Hoëpriester volgens die orde van Melgisedek daarenteen offer **sy eie bloed** en nie dierebloed nie en bring daarmee 'n ewige verlossing teweeg (Heb.9:12). Daarin lê die besondere van hierdie Hoëpriester volgens die orde van Melgisedek. Dit onderskei Hom van die priesters volgens die orde van Aäron.

En juis om hierdie rede kon **Salomo** nie priester volgens die orde van Melgisedek wees nie. Immers, hy het maar net soos die Aäronitiese priesters **gewone diere-offers** gebring. Ja, as

Salomo waarlik priester volgens die orde van Melgisedek was, was hy in sy priesterskap werklik nie die meerdere van die Aäronitiese priesters nie, want hy het nie meer as hulle gebring nie (Heb.7:7). Inteendeel, Salomo was nog eerder hulle mindere, want Salomo kon nie eens verder as die voorhof van die tempel gaan nie, terwyl die Aäronitiese priesters tot in die heilige (die priesters) en die allerheiligste (die hoëpriester) ingegaan het.

Hier kom nog iets by: Die brief aan die Hebreërs teken die Priester volgens die orde van Melgisedek as **Hoëpriester**. Uitdruklik word Hy **Hoëpriester** volgens die orde van Melgisedek genoem (Heb.5:10; 6:20). As Hoëpriester het Hy, anders as die Aäronitiese hoëpriester, sy bloed in die hemelse heiligdom gebring (Heb.9:11, 24). Hoe kon Salomo Hom ooit afgebeeld het en tipe van Hom gewees het. Immers, Salomo was nie hoëpriester nie. In teenstelling met die Aäronitiese hoëpriester kon Salomo nie die allerheiligste ingaan met versoeningsbloed nie. Trouens, hy kon nie eens die heilige betree nie, maar moes saam met die res van die volk in die voorhof bly. Ook om hierdie rede kan Ps.110:4 nie na Salomo verwys nie, want Salomo was geen priester nie en nog minder 'n hoëpriester.

Teoloë probeer alles in hulle vermoë om Salomo tot priester te promoveer, maar Hebreërs slaan al hulle hipoteses aan skerwe en laat sien dat dit in die priesterskap volgens die orde van Melgisedek nie om priesterskap gaan nie, maar om **hoëpriesterskap** en nie om diere-offers nie, maar om oneindig veel meer, naamlik **die offer van sy bloed**.

8. Wat die Here Jesus Self in Hebreërs 1 sê oor Psalm110:1 en die Godheid van Christus

In Hebreërs 1 word **verskillende Psalms aangehaal om die Godheid van Christus te bewys**, onder andere Psalm 45:7-8 (Heb.1:8-9: "maar van die Seun: **U troon, o God**, is tot in alle ewigheid, die septer van u koninkryk is 'n regverdige septer; U het geregtigheid liefgehad en ongeregtigheid gehaat; daarom het, **o God**, u God U gesalf met vreugde-olie bo u metgeselle) en Ps.102:25-28 (Heb.1:10-12: "en: **U, o Here**, het in die begin die aarde gegrondves en die hemele is werke van u hande. Hulle sal vergaan, maar U bly; en hulle sal almal soos 'n kleed verslyt, en soos 'n mantel sal U hulle toerol, en hulle sal verander word, maar U is dieselfde, en u jare het geen einde nie"..).

En dan word ook Ps.110:1 deur Hebreërs 1:13 as bewysmateriaal gebruik om die Godheid van Christus te bewys: "En aan watter een van die engele het Hy ooit gesê: Sit aan my regterhand totdat Ek u vyande gemaak het 'n voetbank van u voete?" In hierdie woorde van Ps.110:1 het ons dus met heel besondere woorde te make, woorde wat verklaar word deur Heb.1:13 en wat net een verklaring van die "my Here" van Ps.110 moontlik maak, die uitleg naamlik dat die "my Here" net op Christus slaan.

Die Skrywer van Hebreërs, Christus deur sy Gees, openbaar hier aan ons waaroor dit in Ps.110:1 gaan. Dit is 'n geïnspireerde uitleg van sy eie Psalmwoord.

9. Luister na en buig onder die gesag van die Skrif

Uit punte 3-8 blyk duidelik dat Psalm 110 self, die Ou Testament en die Nuwe Testament slegs in een rigting wys: Psalm 110 profeteer **nét** van die Christus.

Ons moet luister na wat Christus Self in Psalm 110, in ander dele van die Ou Testament en in die Nuwe Testament sê. Dit is wat Skrif met Skrif vergelyking beteken en dit is wat bedoel word met die beginsels dat die Skrif sy eie Verklaarder is.

As sondaarmense is ons boonop nie in staat om self die Bybel te kan verklaar nie. Hy moet ons te hulp kom, ons blinde oog deur sy verlossingswerk verlig en ons met sy Woord lei in die waarheid.

Hy verklaar ook Psalm 110 vir ons en sy verklaring is gesagvol. Onder daardie gesag moet ons buig. Wat Hy van 'n teks in Ou en Nuwe Testament sê, is beslissend.

10. "My Here" met 'n hoofletter is die kanonieke, gesagvolle verklaring en vertaling

Diegene wat die tweede *Here* vertaal met *my heer* (2006-omdigting van die Psalms, Direkte Vertaling) en dit eerstens op 'n mens (Dawid, Salomo ...) laat slaan, beroep hulle op die woord *Adoni* (my heer) in die oorspronklike teks (Hebreeuse teks).

In hierdie argument word **die Joodse (Masoretiese) interpretasie (vokalisasie) van die teks gevolg**. Die Masorete het die woord *Adoni* ('*dny*) so gaan skryf, dat dit gelees kan word *my heer*. Ons sal egter moet besef: hierdie Masorete het hulle werk gedoen lank (eeue) nadat die kanon (die gesagvolle teks van die Bybel) reeds erken was. Wat hulle gedoen het, is dus **nie kanoniek (gesagvol) vir ons nie**.

- Teenoor die Masoretiese, nie-kanonieke, nie gesagvolle interpretasie van Psalm 110 staan
- die kanonieke, gesagvolle woorde van Jesus Christus in Matteus 22 en sy kanonieke en Jesus gee die tweede *my Here* as Here met 'n hoofletter weer, dat dus nie slaan op 'n mens nie, maar op Hom alleen, op die Christus.

Sien verder Bylaag C punt 2.

11. Die héle boek van die Psalms verkondig Christus

Ek het 'n groot probleem met die uitdrukking Messiaanse Psalms.

Op sigself is dit nie verkeerd nie, maar my probleem daarmee lê daarin dat dit die indruk kan skep dat die ander Psalms nie oor Christus gaan nie.

Die teendeel is egter waar: ál die Psalms is vol van Christus.

As Dawid byvoorbeeld in Psalm 51 pleit om skuldvergifenis en in Psalm 32 jubel daaroor dat sy sondes vergewe is, kan dit nét Messiaans verstaan word. As Psalmdigters smee om God se genade, is dit niks anders as die bede om Christus wil nie.

Psalm 1 en 2 is die inleiding op die Psalmboek. Dit wil ons leer waaroor dit in die hele res van die Psalmboek gaan: oor die Christus.

12. Die Direkte Vertaling en die kleinletter-hoofletter-argument

Op die tuisblad van die Bybelgenootskap oor die 2020-vertaling (<http://www.nuwekerkbybel.co.za>) word uitdruklik gepraat van 'n **direkte vertaling** en dat die **doel** van die vertalingsprojek die volgende is: om 'n goed verstaanbare, bronteksgeoriënteerde Afrikaanse vertaling van die Bybel wat geskik is vir voorlesing en gebruik in eredienste, asook vir kategeese, Bybelstudie en persoonlike gebruik te skep.

Die uitdrukking **direkte vertaling** skep die indruk asof daar presies vertaal word wat in die grondteks staan.

In die vertaling van Psalm 110 word die tweede Here, wat duidelik na Christus verwys, met 'n kleinletter (my heer) vertaal.

Dit is geen argument dat in die oorspronklike Hebreeus geen hoofletters staan nie, want dan moet daar absoluut geen hoofletters in die hele Ou Testament gebruik word nie.

Die feit van die saak is egter dat hoofletters en kleinletters wél iets sê en wél die vertaler se verstaan en verklaring van die Hebreeuse grondteks uitdruk:

- As ek Here met 'n hoofletter vertaal, wil ek daarmee sê: hier word Christus alleen deur die grondteks bedoel, maar
- as die Direkte Vertaling/2020-vertaling kleinletters gebruik, word daarmee bedoel dat die grondteks nie in die eerste en enigste plek na Christus verwys nie.

